

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

איש לרעהו

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת
ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

שבת קודש כז חשוון תשפ"א: הדלקת נרות: ירושלים 4:05 תל-אביב: 4:19 חיפה 4:09 מוצאי שבת: ירושלים: 5:19 תל-אביב: 5:20 חיפה: 5:18 ר"ת: 5:57

פרשת חיי שרה

חסד של אמת

חסד עם הנפטרים...

מעשה נורא אירע בעיר אוזרקוב: גנבים נכנסו לבית הקברות והפשיטו תכריכים מנפטרים. כל תושבי העיר נזדעזעו לשמע מעשה הזוועה. הם שלחו משלחת אל הגאון **רבי חיים אויערבך** זצ"ל (בעל הדברי משפט) שיבוא לעירם לעורר על כך ולהורות להם דרך תיקון על הדבר.

הגיע רבי חיים לאוזרקוב וגזר תענית ציבור. לפנות ערב של יום התענית, כשכל הקהל התאסף בבית הכנסת, דרש דברי מוסר והתעוררות. בסיום דבריו אמר: בוודאי רעבים אתם מחמת התענית ורצונכם לסעוד לבכם. ובכן, דעו לכם כי נעלתי את דלתות בית הכנסת והמפתחות בידי, לא תוכלו לצאת מכאן, אלא א"כ תאספו עכשיו סכום כסף שיספיק להתקנת גדר סביב בית הקברות.

ואכן הכסף נאסף על אתר, לאחר מכן ניגשו אל רבי חיים אנשים וטף ובקשו את ברכת הצדיק. אמר להם רבי חיים שהוא מוכן אף לבוא לביתו של כל אחד ולברכו ביחידות. ובתנאי שיתן עוד סכום כסף נקוב בעד כל ברכה.

לאחר שאסף סכום גדול אמר לבני הקהילה: עתה יש בידי כמה מאות זהובים. הכסף שלי הוא, ואני נותן לכם אותו במתנה לא רק כדי שתבנו את הגדר אלא גם כדי שתשכרו שומר לבית הקברות **עפ"י דרשות ה'אמרי בינה'**

פלאי ההשגחה...

בשנת תש"ו יצא הגאון **רבי מאיר קרליץ** זצ"ל לארה"ב עם **רבי משה בלוי** זצ"ל (מנהיג אגוד"י). פטירתו הפתאומית של רבי משה באניה על חופי האי סיציליה, במבואות העיר מסינה, הדחימה את כל העולם היהודי.

במסינה לא נמצא כלל ישוב של יהודים, רבי מאיר קרליץ היה אובד עיצות כיצד לטפל בהעברת גופתו של רבי משה לארץ ישראל. גם אמצעים כספיים לכך לא היו בידו.

לפתע הופיע אצלו יהודי בשם אלימלך רייס, היהודי היחיד במדינה, שבא לברר האם נמצא כאן יהודי גדול מירושלים, שיש לטפל בקבורתו. הוא סיפר לתדהמת רבי מאיר, כי רבו **כ"ק האדמו"ר מפביאניץ-לודז'**, נגלה אליו בלילה האחרון בחלום, וציווהו להתאמץ בקבורת מת מצוה של אדם גדול מירושלים המוטל במדינה.

האיש שבא לתומו כדי לברר את פשר החלום, הופתע לפגוש את רבי מאיר קרליץ ליד הנפטר. הוא התמסר מיד לטיפול העברת הגופה באוירון ואף כיסה מכספו את כל ההוצאות. **פאה"ד**

מצוה לגמול חסד עם המתים ולטפל בצרכי קבורתם!

נלמד מהפסוק: "ואקברה מתי מלפני" (פרק כד-ד) ומהפסוק: "לכל באי שער עירו" (שם, י)

וכתב רש"י: שכולן בטלו ממלאכתן ובאו לגמול חסד לשרה. ועל הפסוק **להלן: "ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו" אמרו חז"ל: "הדא הוא דכתיב: "רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד" (משלי כא-כא). "צדקה" – זה אברהם שנאמר "שמרו דרך ה' לעשות צדקה". "חסד" – שגמל חסד לשרה. (מד"ר בראשית כח-ג)**

נפסק בשו"ע ויר"ד סימן שס"ב ס"ה) אין לקבור רשע אצל צדיק, אפילו רשע חמור אצל רשע קל. והמקור לדין זה במשנה (סנהדרין מו.) "ולא היו קוברין אותו בקברות אבותיו, אלא שתי בתי קברות היו מתוקנין לבין דין וכו' עיי"ש ובגמרא (שם מז.).

ניתן להבין עפ"י, מדוע הקפיד אברהם לשלם לעפרון על קניית מערת המכפלה אשר בקצה שדהו בכסף מלא. ואף שהראה עפרון מוכנות, בתחילה, ליתנה בחינם, סירב אברהם, ושקל לעפרון כדרישתו "ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר". הטעם לכך, כי אברהם חשש שאם יקבל בחינם, אולי יום יבוא ויאמר לו עפרון שגם הוא רוצה לקבור את מתו שם, והרי אין קוברים רשע אצל צדיק, אך יהיה קשה לאברהם להעזי פניו ולסרב, שהרי הוא "אסיר תודה" לעפרון על המתנה הגדולה שקיבל ממנו (ואשר לכן נאמר "שונא מתנות יחיה"), אבל עתה שקנה במיטב כספו, שוב אין לו כל מחוייבות לעפרון.

הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר זצ"ל הביא (בשו"ת **שבט הלוי** ח"ט יו"ד סימן רמח) את ביאורו של **בעל "אגרא דפרקא"** בפסוק "אוזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תליו", לפי דין זה שאין קוברין רשע אצל צדיק. וכתבו **המקובלים** הטעם לכך משום שהרוח באה מעולם העליון לפקוד את הגוף ומודיע לו רזי תורה, וכיון שנקבר הצדיק אצל הרשע והרשע אינו ראוי לשמוע, מונעין ח"ו גם מהצדיק.

לפי"ז מחדש האגרא דפרקא, שגם אדם שלא היה בן תורה בחייו, אבל היה רגיל לשמוע תוכחת מוסר, בוודאי שכרו לא יקופח וזוכה לשמוע גם עכשיו. לפיכך איש כזה בבוא עת פקודתו, מותר לקבוע מקום מנוחתו בין חכמי תורה כי בוודאי לא ימנע מהם אורם.

ולמד זאת מהפסוק "אוזן שומעת תוכחת חיים", כלומר: אוזן שהיתה שומעת דברי תוכחה [אף שלא היה צדיק], אזי "בקרב חכמים תליו" – ניתן לקבוע מקום מנוחתו אצל חכמים. ואך **בשו"ת מנחת אלעזר** תמה על פירוש זה.

עלון השבוע פרשת חיי שרה הוקדש לעילוי נשמת
מרת אליס בילא ע"ה בת ר' יצחק זצ"ל אלמנת הרה"ג ר' סלימן ששון זצ"ל
נלב"ע ג' כסלו תשנ"ט
ת. נ. צ. ב. ה.

מצוה לנחם את האבל ולהפיג צערו בדברי נחמה ועידוד !

נלמד מהפסוק: "ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלוקים את יצחק בנו" (פרק כה-יא)

ואמרו חז"ל: ויברך אלוקים את יצחק - מכאן שהקב"ה ניחם אבלים, אף אתה נחם אבלים. ופירש רש"י: ויברך - ניחמו על אביו וברכו ברכת אבלים" (סוטה יד.)

הגאון רבי משה פרנקפורט זצ"ל כתב (בספרו **שבע פתילות**): ההולך לנחם את האבלים העצומים ביגון ואנחה, ומדבר על ליבם דברי ניחומים, גומל עמהם חסד, ומתדבק במדותיו של הקב"ה שניחם את יצחק, שנאמר (בראשית כה-יא) "ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלוקים את יצחק בנו" שניחמו תנחומי אבלים.

והבא בבית האבל לנחם האבלים, יאמר להם דברים של טעם, כדי שיצדיקו דין יוצרם ויקבלו תנחומיו, ולא יבכו ויאנחו עליו יותר מדי. וכל המתקשה על מתו יותר מדי, על מת אחר הוא בוכה, אלא כשיעור שנתנו חכמים (מו"ק כז:): שלושה ימים לבכי, שבעה ימים להספד, שלושים לתספורת. מכאן ואילך, אמר הקב"ה: אין אתם מרחמים עליו יותר ממני.

במכתב תנחומים ששלח **הגרא"א דסלר** זצ"ל כותב בתוך דבריו: צריך לדעת שאין ה"זמן" מנחם כמו שאומרים בני אדם, כי אדרבה מפורש הוא בחז"ל שאין אדם מקבל תנחומין על החי אשר סבור הוא שמת. עיין מה שכתוב בזה שלא קיבל יעקב תנחומין על יוסף, וא"כ הרי אין הזמן מרפא, ורק שכך גזר הקב"ה כי המת ישתכח מן הלב, ועל כן על אבלות שהיא בטעות לא נגזר וממילא אין לה רפואה.

ונראה כי צריך ללמד לאבלים, כי ברצון לב יקבלו את הרפואה אשר השי"ת שולח אליהם ולא יתקשו באבלם כדרך העולם, אלא ידעו שאינם רשאים להתאבל יותר מדאי ויקבלו בחפץ לב את התנחומין שהיא מתנה ממנו יתברך.

כאשר באו לנחם את הגאון **רבי שמחה זיסל ברוידא** זצ"ל על פטירת אחותו, נשאלה שאלה: האם גם האבלים צריכים לנחם האחד את השני? והזכירו את הכתוב אצל יעקב שכאשר התאבל על יוסף קמו בניו ובנותיו לנחמו, אף שגם הם היו באבלות, ומה מוכח לכאורה שגם אבלים מנחמים אחד את השני.

אלא שמיד דחו את הראיה, שהרי האחים ידעו שיוסף לא מת, ומכיון שכך לא התאבלו, וממילא אין להוכיח משם על אבלות אחרת.

אך רבי שמחה זיסל אמר שהראיה נכונה היא, שהרי האחים רצו להראות שיוסף אכן מת ועל כן טבלו את הכתונת בדם ואמרו חיה רעה אכלתהו. ואם בכל זאת ניחמו, הרי ראיה שאבל האחד מנחם אף הוא את קרובו האבל.

הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן זצ"ל היה אומר שמכיון שניחום אבלים הוא חסד שעושים עם האבל, וכלל הוא שכשבאים להטיב לזולת, יש לחשוב אך ורק על טובתו של חברו ולא על נוחותו הוא, לכן צריך לחשוב באלו שעות לבוא. רבים באים לנחם בשעת תפלת מנחה ומעריב, כשיש ציבור גדול נכנס ויוצא, ובכך יוצאים ידי חובה, ובכל שאר שעות היום האבל יושב בדד שקוע באבילותו. אך גם בשמחות באים לשמח בזמן הנוח למשמחים, מבלי להתחשב בבעל השמחה, אימתו הוא הזמן הרצוי מבחינתו.

רבי מרדכי הלך לנחם את האבלים בימים הראשונים דוקא, בשעה שהאבלים שקועים עמוק בצערם והציבור הרחב ממעט להגיע... הוא סבר שזהו הזמן המתאים ביותר לנחמם ולהשתתף בצערם.

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל כשהיה בניחום אבלים אצל גדולי ישראל ישב לנחם בדרך כלל במשך חמש או שבע דקות, ואילו בניחום אבלים של אנשים פשוטים, היה יושב זמן רב יותר, ולעתים אף ארבעים דקות תמימות.

כאשר נשאל פעם על כך, השיב: אצל משפחות פשוטות, צריכים לא רק לנחם אלא גם לחזק ולעודד, ובשביל לחזק משפחה, נדרש יותר מכמה דקות מועטות.

"לנסוך טללי נוחם ועידוד..."

כאשר נפטרה זוגתו של הצדיק **רבי אריה לוי** זצ"ל, היה שבור מאוד, עד כי לא נמצא מי שהיה יכול לנחמו. נכנס בנו אל **כ"ק האדמו"ר מגור בעל הבית ישראל** שהיה בקשרי ידידות עם רבי אריה ושח לו על השבר הגדול שפקד את אביו וביקש ממנו כי יואיל לבוא לחזקו ולעודדו.

הרבי מגור הגיע מיד לביתו של רבי אריה, ניסה לדבר על לבו של רבי אריה, לחזקו ולאמצו אך ללא הצלחה. או-אז פתח הרבי מגור ואמר בזה הלשון:

"**רבי** אריה, אתם רואים את הכובע שלי, כובע רבני יפה ומכובד. אתם רואים את הבגד העליון שלי, כתונת משי, מכובד. אתם רואים את המקל שלי, מקל מכסף נוצץ, אתם רואים את שני המשמשים שלי, גבאים מסורים... מהחלון תראו את הרכב המפואר שלי, רכב של רבע'ס..."

"**אך** כל זה כלפי חוץ" - סיים הרבי את דבריו המרטיטים - "כאן בלב פנימה הנני כחרס הנשבר..."! כאן הצביע הרבי על לבו, והמשיך: "אך מה לא עושים כדי לחזק יהודים שבורים?!" ואז יצא הרבי מהבית.

לימים התבטא רבי אריה שדבריו אלו של הרבי הם שחזקו וחשלו את רוחו, באומרו: "אם הרבי מגור שאיבד את כל משפחתו בשואה האיומה ושיכל את בנו ובתו, מתגבר בגבורה על-אנושית כדי לנסוך טללי ניחום ועידוד על אנשים שונים ומקבל את הדין בעונה ובהכנעה, אני שהקמתי ברוך השם בית חשוב ומשפחה מפוארת בוודאי שעלי להתחזק ולהתעודד ולהמשיך בשגרת החיים כדי לתמוך ולחזק שבורי לב..."

דרך אבות

"יד ה' בכל המתרחש בעולם..."

במכתב ששיגר להורים שבתם נסתלקה לבית עולמה, סיפר הגאון **רבי אברהם גנחובסקי** זצ"ל את המעשה הבא: "זוכר אני ביושבי 'שבעה' על בנו ז"ל שנפטר בקוצר ימים מחמת מחלה, בא לנחם **הגאון בעל אבי עזרי** זצ"ל וישב וסיפר סיפור כדלהלן:

"**בעת** המלחמה הייתי בגולה מרוחק מאשתי, ושקלתי בלבי דרך איזה מדינה לנסוע ולברוח, אולם לא היתה לי הכרעה, והחלטתי כי אכתוב שני מכתבים, אחד על תכנית אחת ואחד על תוכנית שניה, ואחליט בבואי לסניף הדואר איזה מכתב לשלוח.

החזקתי את שתי המעטפות, ובסוף החלטתי על מכתב אחד, והרמתי את ידי לשגר את המכתב, ידי הייתה פשוטה כבר, והנה עובר על ידי מנהל הדואר וגוער בי "כמה זמן אתה חושב על משלוח מכתב", וחטף את המכתב השני מידי וזרקו לתיבה וביקש את הכסף של מחיר הכול. עמדתי משתאה וקיבלתי את המעשה כפי שנעשה, ולאחר זמן התברר שזו היתה ההצלה היחידה.

"**לאחר** מכן ניחם והלך, ולא הסביר כלל מה שייד מעשה זה לניחום אבלים, אך לאחר העיון הבנתי היטב את כוונתו בראותינו יד ה' בכל דבר ודבר המתרחש בעולם." ע"כ לשון המכתב ששיגר רבי אברהם לנחם את האבלים.

הלמות עמלים - ח"ב

לשמור על כבוד הזולת באשר הוא!

נלמד מהפסוק: "ותמהר ותער כדה אל השוקת ותרץ עוד אל הבאר לשיאוב..." (פרק כד-ב)

וכתב השל"ה הק': ראה והתבונן בחכמת המוסר שהיה לרבקה לנהוג כבוד הבריות, כי מתחילה שתה אליעזר ונשארו מים בכדה, ולא ידעה רבקה מה לעשות: אם תתן המים הנותרים לגמלים, יראה כאילו משוה הבהמה לאדם, להשקותם מכלי אחד. ואם תשפוך המים הנותרים לחוץ, הוא גם כן העדר כבוד להיות יתרת מים נידונין כשופכין. לכן התחכמה לרוץ, ומכח הריצה עשתה כאילו נפל הכד מאליו ונשפך, ואז מלאה אותו מים. ובזה נשאר אליעזר בכבודו. (תוכחת מוסר).

אמרו חז"ל בגמרא (ברכות יט): "המוצא כלאים בבגדו פושטן אפילו בשוק. מאי טעמא? אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' כל מקום שיש חילול ה' אין חולקין כבוד לרב".

וצריך להבין: מהי שאלת הגמרא "מאי טעמא", הרי פשוט הוא שעל כל עבירה קלה מחוייב אדם למסור ממנו ולסבול בגופו כדי לא לעבור, ומדוע לא חייב לפשוט בגדיו ולסבול בזיון כדי שלא לעבור על איסור?!

אלא - אומר הגה"צ **רבי ירוחם לייבוניץ זצ"ל** (בספרו **דעת חכמה ומוסר** - ח"ב) - רואים מכאן יסוד גדול, שכל חיובי התורה כולה אינם מגיעים אלא עד כבוד הבריות, והתורה נדחית מפני כל פגיעה בכבוד הזולת. ודרשה התורה גזירת הכתוב מיוחדת של "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'" ללמדנו, שלמרות הכל, כבוד שמים גבוה ונשגב הוא מכבוד הבריות.

וידועים דברי חז"ל (שם): "גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה" [לאו ד"לא תסור" דרבנן, או לאו דוארייתא ב"שב ואל תעשה"]. ולמדו חז"ל מהפסוק "והתעלמת" הנאמר לענין השבת אבידה, שפעמים מותר להתעלם ולא להשיב אבידה, כגון בזקן ואינה לפי כבודו.

וכן נפסק ברמב"ם (פי"א מגזילה ואבידה הל' יג): "מצא שק או קופה אם היה חכם או זקן מכובד שאין דרכו ליטול כלים אלו בידו, אינו חייב להטפל בהם". ואף שלענין איסור כלאים מן התורה אמרו "פושטן אפילו בשוק" [כי במקום שיש חילול ה' אין חולקין כבוד לרב], זאת משום ש"אין כבוד הבריות דוחה איסור לא תעשה המפורש בתורה, ולמה דוחה השבת אבידה? מפני שהוא לאו של ממון" (כלשון הרמב"ם פ"י מכלאים הל' כט).

שוב למדנו מכאן, עד כמה גדול כבוד הבריות, עד כי גופי תורה נדחים מפניו. וכל כך למה? ביאר הגאון **רבי חיים שמואלביץ זצ"ל** (בשיחות מוסר תשל"ב - מאמר לח) משום שהאדם עצמו גדול מאוד, ולכן כבודו חמור כל כך. אלא שאנו אין לנו השגה בגדלות האדם, ולכן אנו תמהים על כך, ואולם חז"ל ידעו והכירו בגדלות האדם. ולכן הם גם שיכלו לדרוש בפסוק "קדושים תהיו" - יכול כמוני, תלמוד לומר "כי קדוש אני" - קדושתו למעלה מקדושתכם, והיינו, שצריך פסוק מיוחד ללמדנו ש"קדושתו למעלה מקדושתכם!"

זהירות בכבוד הזולת...

סיפר הגר"י כהנמן זצ"ל: פעם שהיתי עם הגאון מטשיבין - **רבי דוב בעריש ויידנפעלד זצ"ל** במעונות המרפא במאריבנד. באותו מקום היה יהודי מסכן שהיה מטריד את הרבנים בשאלות והערות סרק, והיה קשה להפטר ממנו. באחד הימים ראיתי כיצד אותו יהודי ניגש לרב מטשיבין והחל להטרידו בדיבוריו. לא יכולתי להסיר עיני מהם בראותי באיזו אצילות דיבר עמו הגאון ובאיזו סבלנות והקשבה מופלאים.

ופעם קיבלה בתו של הרב מטשיבין מכתב מאביה, והיה זה לאחר נישואיה בו הוא מבקש ממנה כי תסכים שנערה מטשיבין תערוך פגישה עם חתנה המיועד בביתה. ומאחר והנערה היא בת למשפחה עניה ובוודאי לבושה בבגדים פשוטים, לכן הוא מבקש שבזמן האירוח תלבש גם היא בגדים פשוטים בכדי שלא לביישה.

ומעשה שאירע באחד מימי חול המועד סוכות כשבית הרב מטשיבין המה ממבקרים. עלה נושא הלכתי בהלכות "ברכת כהנים" ואחד מתלמידי החכמים הביא ראיה לנידון מדברי הנודע ביהודה. הוא ציטט בצורה לא נכונה ושלא כהלכה את דברי הנודע ביהודה. העיר לו הרב מטשיבין בעדינות שכמדומה לו שאין אלו דבריו המדוייקים של הנודע ביהודה. אך הלה עמד בתוקף על שלו.

התלבט הרב מטשיבין: מצד אחד עלולים השומעים ללמוד מדבריו המוטעים של הלה. אך מאידך אי אפשר לביישו. הוא ביקש, איפוא, מאחד הנוכחים להביא את הספר מהארון והחל לקרוא, אך מיד פנה לאותו אדם שעמד על שלו וביקש ממנו "טובה" מכיון שקשה עליו עתה הקריאה מבקש ממנו שיקרא הוא בעצמו...

שר התורה

"אנא, סלח לי..."

מעשה ביהודי פשוט שנכנס לביתו של הגאון **רבי יעקב ישראל קנייבסקי - הסטייפלער זצ"ל**, כדי ליטול ממנו עצה וברכה. מיהר הסטייפלער וקם בפניו בהדרת כבוד, קיבלו בהתרגשות רבה והחל מרצה בפניו חידושי תורה עמוקים בסוגיות הש"ס. האיש נדהם. הוא הביט נבוך נכחו. האדים והחוויר חליפות, ולא הצליח להבין מה הסטייפלער רוצה ממנו...

לאחר דקות מספר הבחין הסטייפלער שאותו יהודי אינו "משתף פעולה", ואינו מגיב לחידושי. אז-אז תפס הסטייפלער את טעותו ונחרד כולו. הוא ממש יצא מגדרו כדי לפייס את האיש והביע בפניו את התנצלותו מעומק הלב: "אוי, סלח לי" - התחנן הסטייפלער - "דמייתי בטעות שאתה הוא הגאון **רבי משה סולובייצ'יק**. שמעתי שהגיע ארצה, וכל פעם שנמצא בארץ הוא נכנס אלי. ומכיון שמראה פניך דומה מאוד לקלסתר פניו, טעיתי. כמובן לא היה בכוונתי לבייש אותך, חלילה. אנא סלח לי..."

מפי השמועה

למען שמירת כבוד הזולת...

כ"ק האדמו"ר גאב"ד אונוואר - הגאון רבי מנשה קליין זצ"ל הוזמן לסדר קידושין וגילה כי אחד העדים על הקידושין כשרותו מוטלת בספק. שכן לפני מספר שנים הוא לוח מהגאב"ד סכום של חמשת אלפי דולר למספר חודשים, ועד היום לא החזיר את ההלוואה וכיצד יוכל להיות עד. אך מאידך לא רצה לביישו ברבים ולהרחיקו.

מה עשה? מכיון שדעתו של הגאב"ד היתה שלא לייחד עידי קידושין, הוא הכריז כי "אצלנו נוהגים להודיע כי מי שכשר להיות עד, יוכל להיות עד, ומי שאינו ראוי אנו פוסלים אותו מלשמש כעד" (וממילא הכרזה זו מועילה להכשיר את הקידושין ע"י עדים אחרים - ובמקרה דנן בלי לבייש את העד - וגם הגרש"ז אויערבאך הסכים עם המצאה הלכתית זו).

עם זאת, בשובו מהחתונה אמר לבנו כי סידור הקידושין "עלה" לו חמשת אלפים דולר... שכן למרות שהכריז כנ"ל, וממילא הוכשרה העדות בידי אחרים, ולא ע"י הגזלו, בכ"ז החמיר על עצמו ומחל לו על כל הסכום!

מתוך קונטרס לזכרו

למען כבוד התלמיד...

סיפר תלמיד ישיבת חברון: "כשעמדתי בבחינה אצל ראש הישיבה, הגאון **רבי שמחה זיסל ברויזא זצ"ל**, כדי להתקבל לישיבה. ואני עודני נער צעיר ונרגש מהבחינה הגורלית, השבתי על אחת השאלות שנשאלתי על ידו, כי הדבר שנוי במחלוקת "ראשונים".

מיד אורו וצהלו פניו של רבי שמחה זיסל כשהוא קורא בשמחה וברוח טובה: "נכון, נכון! גם התנאים היו ראשונים... זו מחלוקת תנאים... נכון, נכון..."

נסיד ממלכת התורה

זמי בעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

סוד החסד

מחלק חדרה.

אם חשבתם שזה יום-השיא בחייו של רודף חסד - טעיתם.

ר' שלום: "בהמשך ההיכרות שלי עם ר' מאיר למדתי שישנם מצבים הרבה יותר מסעירים בחיים, כמו למצוא את עצמך - יותר מפעם אחת - מול אקדה שמכוון לרקה במהלך הצלת בנות ישראל שבזכות בכפרים ערביים עוינים!"

"יום אחד הגיע למשרד הפעילים בצפון טלפון מצרפת. נערה מצרפת מבית חרדי מצאה את עצמה בקיבוץ 'עין שופט'. מדובר במקום חילוני לחלוטין שמהווה סכנה מוחשית לרוחניותה של הבת. ההורים מתחננים לחלץ אותה משם - אך כיצד עושים זאת?!"

ר' מאיר הורה לי 'תתחפש! את המשימה הזו אני מטיל עליך!' בערב שבת הכנו 'טרנספורטר' של פולקסווגן ובמוצ"ש יצאתי לדרך. הוא סידר מתרגמת חרדית ממגדל העמק ויצאנו למקום. השומר של הקיבוץ ראה אותי עם ג'ינס ובלי כיפה ולא הייתה לו סיבה לחשוד בי. הורדתי את המתרגמת בשער והיא נכנסה לבקר את החברה שלה - כביכול.

"חלפה שעה תמימה והודעתי לשומר שכבר אין לי כח לחכות פה ל"דתייה הזאת". אני בסך הכל עושה טובה למשפחה שלה שלקחתי אותה לפה וכבר אין לי כח לחכות. חלפה שעה נוספת והיא לא חוזרת. לא הבנתי מה קורה כל כך הרבה זמן וכדי לרכוש את אמונו של השומר התחלתי לרטון על "הדתיים המגעילים האלה" שבגללם אני מתעכב פה כל הרבה זמן. טוב, סוף סוף נעתר השומר לבקשתי והרשה לי להיכנס לקיבוץ.

"פגשתי את השתיים והסתבר שבשעתיים האחרונות ניהלה המתרגמת וויכוח סוער עם הנערה בענייני יהדות. הייתי בהלם, בת ישראל נתונה בסכנה רוחנית אמיתית, מבצע החילוץ אף הוא בסכנה, ולה יש זמן להתווכח... בקיצור; העברתי את כל החפצים של הנערה מעבר לגדר, בעוד המתרגמת מסייעת לה לקפוץ אף היא מעבר לגדר. מיהרנו לצאת מהשער הראשי ולאסוף את הנערה בטרנספורטר מבחוץ.

כיום היא אשה צדקנית לכל דבר ועניין: - -

כנראה שכדי לזכות בחסדים שנמשכים על פני דורות רבים - זקוקים ללא מעט מסירות והתמסרות!

הסמיטריילר הענק - עמוס בשקי מלט - לא הסתיים. הפיג'ו הקטן, דגם 404 ההיסטורי, ניסה להשלים את העיקוף אך לשווא. למרבה הנס עבר סוף סוף גם הנגרר של הסמיטריילר - כעת היה צריך לסיים לעקוף את הסמיטריילר עצמו...

מתכות התחככו זה בזה. גלגל התפוצץ. וחמשת נוסעי הפיג'ו מצאו את עצמם מוטלים ברכב הקטן בצידי הדרך. נס להתנוסס. אף אחד לא נפגע!

ומי ישב שם באוטו? הנהג שלום מלאכי - בחור צעיר מקרית אתא. לציודו הרב מאיר כץ מחיפה, מאחוריהם אשה במצב מיוחד מרכסים בדרכה לבני ברק, ושני ילדים - בני שש ושמונה - בדרכם לסידור בפנימייה...

מקבץ משעשע של אנשים ודמויות? אלו היו חייו של רודף-החסד הרב כץ... שבוע לפני כן הוא הוציא רישיון נהיגה. לפני שהם יצאו לאותה נסיעת חסד, לא הסכים הבחור שר' מאיר ינהג... הוא חשש לצאת לכזו נסיעה ארוכה עם נהג חדש והעדיף לנהוג בעצמו.

מיד לאחר התאונה צץ במקום שוטר שצעק: "נפגעתם?" ומיד "מי הנהג?" הבחור לא האמין למשמע אוזניו כשר' מאיר הכריז "אני! אני!" בתור נהג חדש המצב שלו היה יותר עדין מנהג וותיק, אך הוא לא היסס לקחת על עצמו מיד את האחריות - וזאת למרות שהבחור לא הסכים שהוא ינהג...

ר' מאיר סיכן את עצמו בנוטלו אחריות על דבר שלא עשה, אך הניסים המשיכו לפעול: התברר שהשוטר שעצר אותם הוא מפקד משטרת התנועה של חדרה - בן דודו של הנהג האמיתי... וכך יכלו להמשיך מיד בדרכם.

משחזר ר' שלום: "החלפנו גלגל רזרבי והמשכנו בנסיעה. אחרי הטראומה המפחידה של התאונה חשבתי שצריך לנוח קצת, אך ר' מאיר זירז אותי להוריד את האישה והילדים במקומות המתאימים בבני ברק - ולצאת מיד להציל בת ישראל נוספת שנפלה למקום מסוכן רוחנית. החילוץ שלה מהמקום הותיר את הפיג'ו בלא חלון שלם אחד! - אבל גם היא מצאה את מקומה באותו יום בפנימייה המתאימה."

רק לאחר שהושלמו כל המשימות אישר לי הרב מאיר שמותר לנו לחזור לחיפה. האוטו החבוט הצליח לעשות את כל הדרך...

**היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון?
ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il**